

اسلامی انقلاب و اولویت های آن

دکتر اسدعلی منصوری لاریجانی

قم / خیابان صفائیه (شهدا) / انتهای کوی بیگدلی
نبش کوی شهید گلدوست / پلاک ۲۸۴
تلفن: ۷۷۳۶۱۶۵ - ۷۷۴۲۱۴۲ - ۰۲۵۱
همراه: ۰۹۱۲۵۵۱۷۲۵۸

انقلاب اسلامی و اولویت های آن

دکتر اسدعلی منصوری لاریجانی

ناشر: انتشارات خادم الرضا(ع) ● صفحه آرای و طرح جلد: مرتضی فتح اللهی
چاپ و صحافی: عمران ● نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۸۸
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه ● بها: ۴۰۰۰ تومان

شابک: ۶ - ۷۶ - ۲۵۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸
جميع حقوق برای انتشارات خادم الرضا(ع) محفوظ است.

مرکز پخش:

ستاد اجرایی طرح توسکا (مجری توزیع سراسری کتاب ایران)
تلفن: ۷۷۳۶۱۶۵ - ۷۷۴۲۱۴۲ - ۰۲۵۱ / همراه: ۰۹۱۲۲۵۱۳۶۸۹

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
-------	----

فصل اول

تنویری‌های انقلاب اسلامی / ۱۵

تعریف انقلاب	۱۷
نظریه‌ها پیرامون انقلاب	۱۹
۱- نظریه مارکسیستی پیدایش انقلاب	۱۹
۲- نظریه لیبرالیسم غرب	۲۱
۳- نظریه متفکران دینی پیرامون انقلاب	۲۴
ظهور انقلاب اسلامی و نقد نظریه‌ها پیرامون انقلاب	۲۶
نتیجه بحث	۳۱

فصل دوم

محیط سیاسی جهان قبل از انقلاب اسلامی / ۳۳

جنگ سرد و شکل‌گیری دو قطب قدرت	۳۵
--------------------------------	----

مهمترین اقدامات توسعه طلبانه امریکا در دوران جنگ سرد	۳۶
۱- دکترین ترومن	۳۶
۲- طرح مارشال	۳۶
۳- تحکیم سلطه از طریق نهادهای بین‌المللی	۳۸
۴- تحکیم سلطه نظامی	۳۸
۵- جنگ کره و تقویت ناتو	۳۹
اقدامات توسعه طلبانه شوروی (سابق)	۴۰
۱- پیمان «ورشو» و «کمکون»	۴۰
۲- اشغال افغانستان و دور جدید جنگ سرد	۴۱
ظهور جنبش عدم تعهد یا قدرت سوم	۴۲
ظهور قدرت چین و ژاپن در آسیا	۴۴
اوضاع خاورمیانه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی	۴۵
امریکا و صلح کمپ دیوید (میانجی‌گری بین اسرائیل و مصر)	۴۷
نتیجه	۵۱

فصل سوم

مبانی فکری نظام جمهوری اسلامی / ۵۳

۱- خدامداری	۵۵
خلاصه بحث	۵۸
۲- قرآن (قانون الهی)	۶۱
۳- نبوت و ولایت	۶۳
راز بقا و استمرار امامت و ولایت	۶۷
۴- مردم (مردم سالاری دینی)	۶۸
الف- دیانت	۷۱

۷۳	ب - عدالت
۷۵	ج - عقلانیت
۷۷	خلاصه سخن
۷۷	مردم سالاری دینی
۷۷	دموکراسی در غرب

فصل چهارم

جایگاه رهبری در نظام جمهوری اسلامی و وظایف رهبری / ۷۹

۸۱	الف - ماهیت حکومت (قدرت)
۸۲	۱ - منشاء طبیعی قدرت
۸۳	۲ - نظریه اراده همگانی (ملت)
۸۳	۳ - قانون منشأ قدرت
۸۵	۴ - جهل و توحش
۸۶	۵ - خدای متعال منشأ قدرت
۸۹	ب - قدرت در دست چه کسانی باید باشد؟
۸۹	۱ - فیلسوفان و دانشمندان
۹۱	۲ - گروه برگزیده یا نژاد برتر
۹۲	۳ - برگزیدگان خدا
۹۴	ج - شیوه‌های اعمال قدرت
۹۴	۱ - شیوه دموکراتیک
۹۴	۲ - شیوه مستبدانه
۹۵	۳ - شیوه حزبی
۹۵	۴ - شیوه طبقاتی
۹۶	۵ - شیوه مکتبی

- جایگاه قدرت در پیکره حکومت اسلامی ۹۸
- کاربرد عصمت ۹۸
- ۱ - تحقق هدف انبیاء ۹۹
- ۲ - جلب اعتماد مردم ۱۰۰
- ۳ - وجوب اطاعت از رهبری مستلزم عصمت است ۱۰۰
- ویژگیهای رهبری (ولایت فقیه) ۱۰۱
- ۱ - تفقه در دین و قدرت تدبیر ۱۰۱
- ۲ - اعتلای کلمه حق ۱۰۴
- ۳ - علاقمندی به مردم ۱۰۷
- ۴ - حفظ بیت المال و سخت گیری در اجرای عدالت ۱۱۲
- وظایف رهبری در قانون اساسی ۱۱۸
- بررسی مستندات فقهی و علمی انتخاب رهبر ۱۱۹
- ۱ - حق مردم در انتخاب رهبری ۱۲۰
- ۲ - حق مشارکت مردم در نظام ولایی ۱۲۲
- نتیجه بحث ۱۲۶
- بررسی میانجی اختیارات رهبری در فقه اسلامی ۱۳۰
- الف - نظر آیت الله صدر درباره انعطاف پذیری قوانین در اسلام ۱۳۰
- ب - نظر علامه طباطبایی در انعطاف پذیری احکام اسلام ۱۳۱
- ج - نظر امام خمینی درباره انعطاف قوانین اسلام ۱۳۲

فصل پنجم

اولویت‌های داخلی نظام جمهوری اسلامی / ۱۳۵

- تأمین صلح و امنیت ۱۳۷
- تلازم صلح و امنیت با جهاد ۱۴۲

- ۱ - نهاده‌ینه کردن ارزش‌های اسلامی ۱۴۴
- ۲ - تحقق عدالت اجتماعی و مبارزه با فقر و فساد و تبعیض ۱۴۵
- ۳ - معیار عدالت از دیدگاه حضرت علی (ع) ۱۴۷
- ۴ - دفاع از آزادی اجتماعی و سیاسی افراد ۱۵۰
- نقد و انتقاد ۱۵۳
- آزادی سیاسی و اجتماعی از دیدگاه اسلام ۱۵۸
- ۱ - دفاع از حق تربیت و تعلیم افراد ۱۶۲
- ۲ - دفاع از حق کار و مالکیت افراد ۱۶۶
- ۱ - منع اسراف و تبذیر ۱۶۸
- ۲ - خمس و زکات ۱۶۹
- ۳ - انفاق ۱۷۱
- ۴ - لزوم رهبری در تحقق مالکیت اسلامی ۱۷۲
- خلاصه کلام ۱۷۸
- دفاع از حقوق اقلیت‌های مذهبی ۱۷۹
- شرایط "ذمه" ۱۸۱

فصل ششم

اولویت‌های خارجی نظام جمهوری اسلامی / ۱۸۷

- ۱ - حفظ استقلال و اقتدار ۱۸۹
- ۲ - تحقق سیاست نه شرقی نه غربی ۱۹۰
- ۳ - اسکتبار ستیزی ۱۹۱
- الف - امریکا مظهر استکبار جهانی ۱۹۱
- ب - حمایت از مسلمانان جهان ۱۹۲
- ج - مبارزه دائمی با صهیونیست‌ها (روز قدس) ۱۹۳

- د - دفاع از حقوق بشر..... ۱۹۴
- ۴ - دشمن‌شناسی..... ۱۹۶
- الف - مقابله با شایعه پراکنی (جنگ روانی)..... ۱۹۷
- ب - ضربه ابتکارآمیز (اصل غافلگیری)..... ۱۹۷
- ج - مقابله با فساد انگیزی در نسل جوان..... ۱۹۸
- د - شناخت ماهیت توطئه..... ۱۹۸
- ه - تهاجم فرهنگی تلاش دشمن..... ۱۹۹
- ۵ - توسعه جامعه جهانی اسلام..... ۱۹۹
- الف - ایجاد سیاست حسنه با کشورها و تعمیق پیام انقلاب در ملتها..... ۲۰۰
- ب - نشر اندیشه امام خمینی در جنبش‌های آزادی بخش (حکمت سیاسی)..... ۲۰۱
- ج - رعایت اصول گرایی در توسعه روابط با کشورهای اسلامی..... ۲۰۲
- د - ارائه الگوی دینی و انتقال تجربیات به نهضت‌های آگاهی بخش..... ۲۰۳
- ه - حفظ وحدت و تحکیم انسجام اسلامی..... ۲۰۳
- و - اجرای قوانین اسلام..... ۲۰۵
- ز - اتکای به ملت‌ها در کشورهای اسلامی..... ۲۰۵
- ۶ - استراتژی نوین (جهان شمولی اسلام)..... ۲۰۶
- الف - تغییر مفهوم نظامی استراتژی..... ۲۰۷
- ب - تأثیر ارتباطات بر مرز ملی..... ۲۰۷
- ج - نیاز جامعه بشری به نظم نوین..... ۲۰۸
- استراتژی فراملی..... ۲۰۸
- رابطه استراتژی جهانی سازی با مشترکات انسانی..... ۲۰۹
- استراتژی جهانی اسلام..... ۲۰۹

فصل هفتم

چشم‌انداز آینده / ۲۱۳

- ۱- شناخت علمی جامعه استکباری ۲۱۶
- ۲- تبیین اهداف پیدا و پنهان غرب بویژه امریکا در جهان ۲۱۷
- ۳- شناخت ابعاد جهانی سازی ۲۱۹
- ۴- ساماندهی جبهه‌های خود جوش مردمی علیه امریکا و استکبار غرب ۲۲۵
- ۵- حکومت جهانی اسلام (طرح جهان شمولی اسلام) ۲۲۷
- شرح وظایف ۲۲۸
- ۶- جریان‌سازی فرهنگی ۲۳۰
- ۷- خلع سلاح نرم‌افزاری ۲۳۰
- ۱- راهبرد اعلامیه جهانی حقوق بشر اسلامی ۲۳۱
- ۲- تأسیس بنیاد حکومت شناسی بین‌المللی ۲۳۲
- ۳- تقویت اطلاعات علمی و توسعه پایگاههای علمی در جهان ۲۳۲
- ۴- ساماندهی جبهه عملیات روانی علیه منافع استکبار ۲۳۳
- ۵- تقویت وحدت و انسجام اسلامی ۲۳۵

فصل هشتم

جهانی‌سازی و حکومت جهانی امام زمان (عج) / ۲۳۷

- چکیده ۲۳۹
- تعریف جهانی‌سازی (globalization) ۲۳۹
- جهانی‌شدن پروسه است یا پروژه؟ ۲۴۱
- ۱- نظریه لیبرالیسم ۲۴۲
- ۲- نظریه سوسیالی - کمونیزم ۲۴۴
- ۳- نظریه اسلام ۲۴۴

دستاوردهای جهانی سازی	۲۵۰
اول - جهانی سازی در حوزه سیاست	۲۵۰
دوم - جهانی سازی در حوزه اقتصاد	۲۵۲
نقد و نظر	۲۵۴
سوم - جهانی سازی در حوزه فرهنگ	۲۵۵
نقد و نظر	۲۵۷
چهارم - جهانی سازی در حوزه دین	۲۵۸
نقد و نظر	۲۶۰
اصول جهانی سازی و جهان شمولی اسلام	۲۶۲
۱ - خداگرایی	۲۶۲
۲ - حقوق مشترک	۲۶۲
۳ - جامعه واحد	۲۶۳
۴ - رهبری واحد	۲۶۳
۵ - عدالت گستری	۲۶۴
۶ - توسعه علوم و اطلاعات	۲۶۵
۷ - وحدت جهانی	۲۶۶
اسلام دینی جهانی	۲۶۶
اسلام منادی وحدت	۲۶۷
سابقه گفتگوی با ملت‌ها (تمدن اسلامی)	۲۶۷
درون سازی	۲۶۸
فهرست منابع	۲۷۰

مقدمه

بررسی اوضاع و شرایط سیاسی جهان و منطقه خاورمیانه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی از آن جهت مهم است که باعث شناخت ریشه‌های انقلاب اسلامی و تأثیر آن در تحولات بعدی روابط بین‌المللی می‌شود. از طرفی اندیشه‌ها و رویکردهای حاکم پیرامون تئوریهای انقلاب و باورهای انقلابیون در جهان را مورد بازخوانی قرار می‌دهد. از این جهت بحث ما به دو بخش: بررسی نظریه‌ها پیرامون انقلاب و اوضاع جهان قبل از پیروزی انقلاب اسلامی تقسیم می‌شود. در بخش اول، مهمترین نظریه‌ها پیرامون انقلاب و علت پیدایش آن، مورد نقد و بررسی قرار گرفته است، و در بخش دوم اوضاع سیاسی و اقتصادی جهان از زمان جنگ سرد و شکل‌گیری دو قطب غرب و شرق بررسی شده است.

آنچه که موضوع بحث و به عبارت دیگر پیش فرضی که در این مقاله در گذر اثبات و ادعا قرار می‌گیرد، تأثیر انقلاب اسلامی در ساختار سیاسی جهان و ایجاد دگرگونی عظیم در این زمینه است. به‌ویژه تأثیر مستقیم انقلاب اسلامی در تحول نظریه‌پردازی انقلاب‌ها و علت و چرایی آن. بحث کوتاه و اجمالی ما در مسائل فوق که بنا به ضرورت محدود شده است می‌تواند این پرسش را بیافریند که آیا تنیدگی انقلاب اسلامی با تحولات بین‌المللی را باید به عنوان امری محتوم و منطقی در تحلیل فرآیند رویدادهای جهانی پذیرفت؟ شناخت انقلاب اسلامی از زاویه جهانی

چه دستاوردی در پی دارد؟ نگاه ما در تحلیل اوضاع سیاسی جهان قبل از پیروزی انقلاب این واقعیت را عیان می‌کند که انقلاب اسلامی ایران را باید در وسعت جهانی آن مطالعه کرد، زیرا آثار پیام انقلاب اسلامی و تأثیر آن در تحولات بین‌المللی به ویژه جهان سوم به قدری آشکار است که جای هیچ تردیدی باقی نمی‌ماند. امید است این مختصر طلعه نگاه فراگیر و گسترده‌تری در حوزه پژوهش‌های جهانی انقلاب اسلامی شود و عظمت آن در آینده تحلیل علمی و تاریخی تحولات دیروز و فردای جهان بهتر شناخته شود.

از فصل سوم به بعد پیرامون ارکان مهم انقلاب اسلامی نظیر: نقش رهبری و جایگاه آن در قانون اساسی و اولویت‌های سیاست داخلی و خارجی نظام جمهوری اسلامی و نیز چشم‌انداز آینده بویژه جایگاه آن در عرصه جهانی‌سازی مطالبی را به اجمال مطرح نموده‌ایم. و شناخت دقیق آنها بعنوان مبانی و اصول نظام جمهوری اسلامی در هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های کوتاه مدت و بلند مدت باید مورد توجه دولتمردان و مسئولین کشور باشد. و نیز در هر مرحله‌ای از تاریخ انقلاب اسلامی بتوان براساس آن مبانی، ارزیابی درستی از عملکرد مسئولان ارائه داد و نقاط قوت و ضعف در برنامه‌ها را با رویکردی علمی بررسی نمود.

البته نویسنده معتقد است که در هر دهه‌ای باید نگرش تازه به انقلاب اسلامی داشت مخصوصاً محققان و پژوهشگران تاریخ باید این کار را وظیفه‌ی خود بدانند و در نقد صادقانه حرکت انقلاب تلاش نمایند و منحنی حرکت سازندگی و تلاش‌ها را در معرض افکار عموم در هر دوره‌ای قرار دهند، تا سیر تحولات تاریخی انقلاب و سلامت آن تضمین شود و سرمایه‌گذاری‌ها و فرصت‌ها در مسیر واقعی خود قرار گیرد. و نسل‌های آینده شاهد به بار نشستن دستاوردهای انقلاب اسلامی باشند. ان شاء الله

والسلام

اسماعیل منصوری لاریجانی